

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:	10 kor. — 6ll.	Egy évre:	16 kor. — 6ll.
Egy évre:	5	Fél évre:	8
Fél évre:	2	Negyed évre:	4
Negyed évre:	1	Egy órára:	1
Egy órára:	1	Egy órára:	1
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **H. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hátsó sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Felhívás

Debreczen sz. kir. város összes polgáraihoz.
 Polgártársak!

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt vasárnap, szeptember 8-án d. u. 4 órakor a városháza udvarán, kedvezőtlen idő esetén a közgyűlési teremben

nagy gyűlést

tart, mely alkalommal városunk I-ső kerületének szeretett képviselője s újból kikiáltott képviselő jelöltje

Dr. Thaly Kálmán

s a II. kerület függ. és 48-as pártjának jelöltje

Dr. Bakonyi Samu

fogják megtartani a választókhöz intézendő beszédeiket.

Ezen alkalomból városunk polgárainak hazafias örömmel fogadott vendége lesz országos pártunk nagynevű elnöke és vezére

Kossuth Ferencz

is, ki vasárnap délután 3 órakor a H.-Böszörményből jövő vonattal érkezik meg több képviselő társaságában s kinek méltó fogadására a Hatvan-utczai vasuti állomás előtti téren egész pártunk egybe fog gyülekezni.

Polgártársak!

Debreczen sz. kir. város a magyar függetlenség s az igazi szabadság szikla-vára volt mindenkor s a Kossuth névre melegebben dobog fel városunk minden igaz polgárának szíve.

Mutassuk meg tiszteletünket, nagyra-becsülésünket azon férfiak iránt, kik lelkük legnemesebb sugallatát követve, küzdenek hazánk függetlenségéért, népünk jólétéért, boldogságáért.

Jelenjünk meg d. u. 3 órakor a Hatvan-utczai állomási téren a fogadásnál s d. u. 4 órakor a tanulságos beszédek meghallgatására mindnyájan.

Hazafias tisztelettel:

A debreczeni függ. és 48-as párt elnöksége.

A holnapi nagy nap.

Szép napja lesz holnap pártunknak, szép napja lesz egész városunknak.

Mert Debreczen város polgárságáról nemcsak felteszszük, de tudjuk is, hogy pártkülönbség nélkül örömet és gyönyörűséget talál mindenkor a mi városunk szeretett képviselőjének, a halhatatlan érdemű történetírónak: dr. Thaly Kálmánnak minden szavában.

Kossuth Ferencz iránti tiszteletét pedig szintén bemutatta azon alkalommal, midőn a nagy számú előző fia először jött meglátogatni a szabadság szikla-várát: Debreczent s ennek tiszta jellemű, hazafias lelkű polgárságát.

S a II. kerület jelöltje dr. Bakonyi Samu szintén az a férfi, ki nemcsak pártjának kedveltje, de őszinte tisztelet és becsülés árasztja el őt még politikai ellenfelei részéről is.

Pártunknak e kimagasló alakjait lesz alkalmunk hallani a holnapi nap folyamán, midőn a városháza udvarán tartandó nagy gyűlésünkön dr. Thaly Kálmán rövid beszámolót, dr. Bakonyi Samu pedig programbeszédet fognak tartani.

A mit Kossuth Ferencz a jelenlegi választások alatt véghez visz: az a tevékenység valóban bámulatra és elismerésre méltó. Bejárja hazánk különböző vidékeit, hogy lelket gyűsson a csüggedezőkbe, hogy megszilárdítsa pártunk tagjai közt az egyetértést, összetartást, hogy elkészítse a jövő útját: Magyarország függetlenségének kivívását.

Nagy kötelességet teljesít ő ezzel, mert még ha egyelőre nincs is reményünk, hogy rövidesen diadalra jutassuk önállóságunk iránti törekvésünket: a függ. és 48-as pártnak élni és dolgozni kell, mert egyedül e pártra hárul ez idő szerint az ellenzék parlament feladatának teljesítése.

Hiszzen a néppárt s az Ugron-párt még ma is csak Bánffy uti és Széll dédelgeti; az előbbi közjogi téren rosszabb magánál a közös ügyes kormánynál is: csak a mi pártunk az, mely halad a maga egyenes útján s teljesíti az ellenzék magasztos hivatását minden mellék érdek nélkül, tisztán elvi alapon.

Kossuth Ferencz vezetése alatt a párt ezen működése oly tiszta és oly

nemes, mely jóval magasabb színvonalon áll az európai nagyobb parlamentek ellenzékeinek ismeretes harcmodoránál s ez biztosítja pártunk részére az elismerést, a komoly figyelembe vételt fenn és lenn egyaránt.

Nem a tömegek szenvedélyeinek felkorbácsolása, nem az ellenfelek személyének meggyanusítása, nem piaczi szószátyárkodás a mi fegyverünk; de célunk a békés capacitatio útján nemzetünk többsége valódi akaratának megnyerése, mely aztán a maga ellenállhatatlan erejében odafönn ellenzésre nem találhat.

E nemes, nagy elveinkhez méltó munkának vezére Kossuth Ferencz, ki már eddigi munkájával is megörökítette fényes nevét hazai történelmünk lapjain.

Hazafias, lelkes örömmel várjuk őt s nézünk a holnapi nagy és szép nap elébe!

B. J.

A Széll-korszak.

Egy pár napig még elettartama van a képviselőháznak. Azután ünnepélyesen feloszlatják és elszélednek a Ház tagjai, nekivágva a választási harcoknak.

A gyors, meglepetésszerű feloszlásról már elmondottuk a véleményünket és azt, hogy ez a tény Széll Kálmán politikai erkölcseinek, valamint lefelé [való] erejének eze-génysegi bizonyítványa.

E husztrum utolsó hetében talán időszerű lesz egy kis visszapillantást vetni a Széll Kálmán korszakára és felvetni ennek kapcsán a kérdést, vajjon tett-e valamit Széll Kálmán a kormányzásának ideje alatt, a mi országunkra és népünkre üdvös, a mi helyzetünket emelte volna, szóval, a mi nyereségnek lehetne nevezni, ebben a vesztésekkel teljes, valósággal úgy politikailag mint gazdaságilag válságos időben.

Tett igenis valamit. De az csak az ő helyzetét könnyítette meg és csak arra való volt, hogy neki ne kelljen tulságos nehézségekkel küzdenie.

Első sorban kibékült mindenki. Elővette legnyájasabb mosolyát és mosolyogva jobbra, mosolyogva balra, engedményeket téve és elfogadva, mindenkinek dalát czin-czogva, ide-oda ingadozva kormányzott tovább. Határozott politikai nagy elvek nélkül (hacsak a hiuság elvét nem nevezzük nagy-nak) parafamódon uszott a felszínen, kitéve a habok szeszélyének.

Ez a „kibékülési politika“ maradt végig a Széll Kálmán jellemző politikája. Sokszor kimutattuk az idők során, hogy ez a politika kaput nyitott, tért adott a reakciónak, fölszabadította a reakcionárius elemeket, bátorságot adott a sötétség lovagjainak és

mély sebet ejtett ennél fogva a liberális eszmén.

Megcsinálta Széll Kálmán a fuziót is, melytől eleintén meglehetősen sokat remélt a nemzet, de reményében csakhamar csalakoznia kellett. A volt nemzeti párt egyetlen nagyszabású politikai elméjét, a kitől a szabadelvű elemek is sokat vártak: Apponyi Albertet mindjárt elején elkedvetlenítette, talán mert attól tartott, hogy ennek az államferfiának a tekintélye és súlya az ő presztízsejébe atább szállítja. A többi elemeknek az Istenben boldogult nemzeti pártban már jobban kedvezett. De abban ugyan nem volt köszönet.

Megcsinálta a paktumot is Széll Kálmán, a melynek egy-két jelentősebb pontját ő maga nem tartotta meg, de ügyeskedő manőverekkel a nagy viharokat mégis el tudta kerülni.

Tett-e valamit az általános elszegényedés enyhítésére? Talált-e valami eszközt, a mely a kis egzisztenciák védelmét képviselte volna? A roppant gazdasági és pénzügyi depraváció ebben az országban az ő korszaka alatt érte el tetőfokát. Soha akkora nyomor, ily nagy méreg nem uralkodott ebben az országban, mint a Széll Kálmán kormányzása alatt. — A nyomor miatt való kivándorlások ekkora mérvet meg sohasem öltek.

Vagy talán megkísérelte legalább, hogy azok a bilincsek, a melyek bennünket Ausztriához úgy politikailag, mint gazdaságilag kötnek, megengyhüljenek, lazabbakká váljanak. Ez valósággal soha eszébe se jutott. Politikai és kormányzati programjából ez a kérdés teljességgel hiányzott. És e tekintetben valóságos szinvaktságban szenvedett.

Ezek után azt kerdezzük, hogy talán állásánál fogva kísérletet tett-e arra, hogy befolyást gyakoroljon külügyi helyzetünknek javítására?

A kibékülési politika itt is érvényesült. A ki mindenkivel bekeben akart élni és nehézségek nélkül akart kormányozni, vajjon eszébe juthatott-e annak, hogy a külügyi kormányral összezördüljön?

Bizony nem jutott eszébe az sem.

Es így szépen haladt a nehezkedés

Mese egy veres lányról.

Irta: Szathmáry Zoltán.

Csunya volt. Veres is meg szeplős is. És mindenki a szemébe mondta, hogy rut. Már gyermekkorában egyre csufoltak a veres hajáért meg a szeplős arcaért.

Türelmesen hallgatta a csufolódásokat de nem tudta megérteni, felerzékélni, hogy micsoda bűn az, ha valaki rut. A rutságról nem tudott fogalmat alkotni magának. Nem zúgolódott ha megbantották, hanem odébb állott.

Jajszó nélkül viselte el azt is, mikor a részeg apja rugott egyet rajta s azt mondta:

— Te béka.

Csak egyetlen egyszer villant meg a lelkében valamelyes tisztább fogalom a rutságról. Akkor sirt. Akkor érzett valami kimondhatatlan bánatot azért, hogy rut.

Nagyobbacska leány volt már ekkor. A gyermekeket kivitte a tanító az erdőre majáliszni. Hosszu sorba álltak föl a lányok úgy, amilyen sorrendben az iskolában ültek, a veres leány, akit Milának hívtak, jó tanuló volt, hát másodiknak esett a sorba.

A tanító derűs, öntelt arccal tekintett végig a kiöltözött leánykákra, de egy futó pillanatra a bosszankodás árnyékolta be mo-

törvényei szerint lefelé a lejtőn ez a külügyi politika is. Minden néven nevezendő befolyásunkat elvesztettük a keleten, nevezetesen a Balkán félszigeten és gyámoltalanul engedték át idegen hatalmaknak a politikai helyzetet és a gazdasági előnyt. Goluchowszky politikája az egész vonalon esütörtököt mondott, de ezt is összetett kezekkel tétlenül nézte Széll Kálmán.

Görögország, Bulgária, Szerbia, sőt Törökország is orosz befolyás alatt áll és nyers terményeinknek, valamint amúgy is csekély ipari kivitelünknek piacza mind szűkebb körre szorul össze. Ilyenformán a Széll kormány kereskedelmünknek és iparunknak sem igyekezett nagyobb lendületet adni.

E kérdésben Ugronnak egy interpellációja van mára bejelentve. Kár, hogy nem ellenzékibb, vagy legalább is nem Széll-ellenzékibb politikus nem tartja ezt az interpellációt. Mikor e sorokat írjuk, még nem tudjuk mi lesz Széll válasza. De valószínű, hogy tudomásul veszi a Ház ezt is, és a többség napirendre teli megint, mint anyai más kérdés fölött, mely az idők során oly égetővé vált és megoldatlan maradt.

Pap Zoltán Tisza-Lőkön.

A Tisza-lőki választó kerületben Dr. Pap Zoltán függetlenségi Kossuth párti képviselőjelölt szeptember 1-én vasárnap Tisza-Polgáron, a kerület legnagyobb és legnépesebb községében mondotta el programbeszédét. Ugy volt, hogy vele jön a szomszéd kerületből Kubik képviselő is, azonban fontos okok miatt ebben akadályozva lévén, Dr. Pap Zoltánnal, a kerület jegyzője Homolay Gyula, továbbá Mészáros István érkeztek meg, nemkülönben Rakamaz, Szent-Mihály, Tisza-Dob, Tisza-Eszlár, Palkonya stb., stb. községek kiküldött párttagjai.

Valóban lelelemelő és örökre felejthetetlen lesz az a fogadtatás, a melyben Dr. Pap Zoltán részesült, abban a városban, a melyet a kormánypárti ellenjelölt az utolsó emberig mint kétségtelen biztos szavazatát a magáénak vall. Csak Kossuthot fogadtak

solygós tekintetét, amint Milát megpillantotta.

Kissé durván taszította vállon.

Neked ott hátul a helyed.

A leány csak bámult először, azután belepillant a lelkebe valami. Két leány gunyosan sugott össze a háta mögött.

Mila kivált a sorból és szomorúan jelentette ki, hogy hazamegy.

Haza is ment és levetette magáról a szépen kivastalt karton ruhát és sirdogált egész délután.

Az anyja hiába faggatta, hogy miért sirt, összeszorította a fogát és nem adott választ.

De amint nőtt, elmosódott emlékében ez a jelenet s ha nagyon homályos fogalmi voltak is az asszonyi rutságról azzal általta magát, hogy ő nem tartozik a rutak közé.

Pedig a varrodában is örökös cél-táblaja volt a többi leányok gunyolódásának. Mert a többi lányok szépek voltak, üdék és kívánatosak.

A leányok már a negyedik udvarlónak is kiadták az utat, mikor neki még fogalma sem volt arról, hogy milyen érzés lehet az, mikor egy férfi megvallja a leánynak a szerelmét minden szavával, tettével elárulja, hogy vágyakozik a szépségére.

Nem tudta, csak gondolta, hogy az valami rendkívüli érzés lehet. Ezt követ-

te Szent-Mihályon és T-Lőkön, mint a függetlenségi jelöltet Dr. Pap Zoltánt Polgáron, a ki 10 órakor érkezett meg a vonaton és a Perronon a választók nevében Portel István által lendületes és megható beszéddel üdvözöltetett, melyre a jelölt válasza után a pályaudvar kijáratánál 30-40 fehérbe öltözött s nemzeti szallagokkal díszített — igazán festőileg szép hajadonok által lett fogadva. — Az üdvözítő beszédet Csakh Ilonka remek hazafias és érzelmeiben gazdag dictióban fejezte ki, oly szónoki hévvel és korrekcussal, a mely mindenkit meglepett, s gyönyörű virágbokrétát nyújtott a jelöltnek, melyet Dr. Pap Zoltán mély megindulással, szívből jövő őszinte hangon köszönt meg; utána egy másik gyönyörű leány versbe szedve tolmácsolta a polgári leányok érzelmeit, remek virágcsokor kíséretében, melynek megköszönése után a jelölt — B. Kurucz legelső gazda által kiállított és hajtott négyes fogatába ült, a mely fogat a kerekektől fel az ülésig és a szárazmók is virágokkal volt behuzva, s Dr. Pap Zoltánt a hazafias szép nők és leányok elarasztozták virágcsokrok és koszorúkkal úgy, hogy a hatalmas természet ember kisérőivel derékig süppedt a virágokba.

Megindult a menet, elől 40 díszbe öltözött lovaslegényből álló bandériummal, a leányok seregével és a kocsis sorokkal, két oldalt a gyalog tömeggel. Utan utfélen hullott a virágos Dr. Pap Zoltán felé s a nők áldást kiabáltak a jelölt politikai sikerére. Az impozans menetet a piac téren Pallagi Mihály remek beszéddel üdvözölte, a mely után a jelölt felhívta a közönséget, hogy tekintettel az Isten tiszteletre, türtözlessék lelkesültségüket, tisztelem után mondja el program beszédjét.

Isteni tisztelet után remekül álló diszmagyarban ezer meg ezer ember előtt fejtegette politikai hitvallását és mondotta el programbeszédét s költői lelkének egész melegével győzte meg és hódította meg a hallgatóságot politikai pártállása és egyénisége iránt. — Utána a kerület pártjegyzője Homolay Gyula mondott valóban hatásos és lelkesítő beszédet, melynek végén arra buzdított, hogy netalán esábitásoknak álljanak

keztette a séta után kipirult leányarcokból. Gyakorta melyen elgondolkozott ezen és fögékony lelke sejtette vele, hogyha egy fiatal férfi megcsókolt egy leányt, az nem lehet olyan, mintha őt megcsókolja az anyja, talán merő szokásból.

Egyszer valami mulatságot rendeztek a kereskedő legények

Fiatalkereskedő ifjak, nem is a rártartósbabbjai, hanem azok, akik a telen kimaradtak a fenyés halból.

A varrodában is járt két, előkelőséget nagyon gyöngén szenvedett fiatal, rövid szalon kabátban, bizonytalan tisztaságú, világos keztyűben. A pecsétisztító szaga érzett a kabáton is, meg a heztyűkön is.

A leányokat hívták meg, mint a vigalmi bizottság tagjai a mulatságra. Nagyon dicsérték a mulatságukat és szavukat verték a leányoknak a megjelenésre. Az egyik udvariasságból Milát is kérte, csak éppen mert nagyon kirívó dolog lett volna, ha nem kéri.

— Ugy-e ön is eljön, kisasszony? Elvárjuk.

Mila mindezeket nagyon komolyan s nagy megkülönböztetésnek vette s készült a mulatságra.

Életében soha sem voltak olyan boldog álmái, mint a mulatságot megelőző szep tavaszi éjszakákon.

Lilaszin ruhát vart magának. Nem gon-

ellent a szavazók; s mint vallásos emberek tegyenek tanuságot az Údvözítő példájáról. a ki az egész világot sem adta el lelki meggyőződését, — tegyenek úgy, és szavazzanak arra a kit szívök és lelkök ajánl.

Ezek után Pallagi Mihály Dr. Pap Zoltán személyének meleg ajánlása mellett a gyűlést feloszlatta.

Következett a párt alakulás, melyen Pallagi Mihály elnöknek és Portel István jegyzőnek megvalasztattak s a választmány megalkotása után a független párt megalkult.

Ezt követte egy száz terítékű banket, melyen Tisza Polgár színejava vett részt s a melyen Tiszteletes Nyakas Balázs igazán szónoki remekléssel és hévvel elcsudott beszédével mélyen meghatotta a jelenvotakat s a melyen a város közszeretében álló „hatyi bácsija“, aranyos toasztjával, hol megbeszította, hol jó kedély hangulatba hozta a publicumot. Persze dictiókban nem volt hiány s a Koloska, Portel és mások szónoklatai közül Pallagi magas színvonalra emelkedő beszéde igazán bámolatot keltett és ezer kormányparti városban a példás rend és esendő zavartalan lefolyásáért a község főbíró Bartók János igazán dicséretet érdemel.

Örömmel constatálhatjuk tehát, hogy a függetlenségi eszme Tisza Polgár hazafias érzelmű honfiai- és leányai szívében erősen buzdog s a midőn ezen önökre emlékeztetés egy felejthetetlen nap lesz Dr. Pap Zoltán képviselőjelölt életére, másrésztől a választópolgárok is meggyőződtek Dr. Pap Zoltán képviselőjelölt politikai és társadalmi tetteiről és vonzó egyéniségéről.

Isten áldja meg Tisza-Polgár hazafias és áldozatkész polgárait, hogy a szent ügy diadalra jutásával megélhessék a haza függetlenségét és önállóságát.

Éljen Dr. Pap Zoltán függetlenségi 48-as követ.

Választási előkészületek H.-Böszörményben.

— A holnapi programmbeszéd. —

Ünnepnapja lesz holnap H.-Böszörmény függetlenségi és 48-as polgárságának, sőt az egész H.-Böszörménynek, mert pártkülönbség nélkül örömmel néz minden igaz hajdu **Kossuth Ferencnek**, a mi örökéletű Kossuth Lajos édes apánk fiának oda érkezése elé.

Holnap tartja ugyanis programmbeszédét a függetlenségi és 48-as párt képviselőjelöltje **Dr. Benedek János**, lapunk főszerkesztője, kinek népszerűsége már az eddigi megismerkedés után is oly fokra hágott Bocskay nemes utódai közt, hogy hasonló lelkesült hangulat régen volt a h.-böszörményi függetlenségi körében.

Dr. Benedek János programmbeszéde alkalmára megjelennek H.-Böszörményben Kossuth Ferencz pártvezérünk s vele együtt Dr. Thaly Kálmán és Papp Elek országgyűlési képviselők is, hogy mint Hajdumegye függetlenségi és 48-as pártjának országos nevű vezérifiai támogassák az ő jelöltetését s lelkesítő megjelenésükkel előmozdítsák ottani nagy pártunk egyetértését, összetartását.

Marjay Péter, a h.-pályi kerület országos képviselője s a h.-böszörményi függetl. és 48-as párt diszelnöke ezen alkalommal nem lehet jelen, mert épen saját kerületében is ekkor lesz pártunk szervezkedő gyűlése s onnan neki hiányozni lehetetlen. Lelkes hangú levelet intézett tehát ifj. Sóvágó Gáborhoz, a h.-böször-

ményi függ. és 48-as párt elnökéhez, melyben kimentve elmaradását, **ki-jelenti Marjay Péter, hogy maga részéről is szívvel-lélekkel csatlakozik a dr. Benedek János által kibontott zászlóhoz s felhívja a h.-böszörményi pártot, hogy egyetértve, összetartva csoportosuljanak e zászló alá s juttassák újabb diadalra dr. Benedek János megválasztásával a függetlenségi és 48-as párt lobogóját.**

Kossuth Ferencz s a vele érkező képviselőket Debreczenből egész kocsis sor fogja kísélni, amennyiben a debreczeni függetlenségi és 48-as párt tagjai közül igen sokan mennek a dr. Benedek János programjának meghallgatására.

Az indulás vasárnap reggel pont 8 órakor történik az Angol királynő szálloda előtti térről; vissza pedig délután 3 órakor vonattal érkeznek az egész hazafias tábor, a mikor Kossuth Ferencz s kíséreit a hatvan-utcai vasuti állomáson fogadja a debreczeni függetlenségi és 48-as párt.

Gyorsírói feljegyzések után szó szerinti közöljük lapunk hétfői számában az elmondandó összes beszédeket; s lelkesült örömmel nézünk a h.-böszörményi diadal nap elébe!

A II-ik kerület jelöléséhez.

Reflexio H. ur cikkére.

Az én „vezérférfiúi viszketegemnek“ tulajdonítja a „Friss Ujság“ a Debreczen csütörtöki számában megjelent észrevételeimet s az azokban „összeboronált csodabogaraból s szemétből“ kihámozza az ellenzéknek személyek ellen irányuló küzdelmét.

dolt arra, hogy vajjon ez a szín jól áll-e a veres hajához, vagy nem, de lilát csinált, magának, nem kivágotat, nyakig érőt.

És így határozottan csunyasabb volt, mint valaha.

Elment a mulatságra boldog álmaival s mikor belépett a sátorba, érezte, hogy valami új világ fog ez estén lelke elé tárulni. De inkább azért érzett magában valami felénkséget, hogy táncolni nem fog tudni. Ő ugyanis csak otthon tanulta a nénytől, egyik-másik szomszéd leánytól. Ott a gyepes, nagy udvaron elég jól ment a dolog, de itt aligha sikerül majd úgy.

Hanem a tánczosok nem sokat törődtek Milával, aki pedig könnyű volt, mint a pehely, ha tánczolt s ritmus-érzéke is volt a tánczhoz.

Egy-két kőrtánczban csak fölkereste egyik-másik udvariasabb legény, a sasszemű rendezők nógatására, — de jobbra ülve maradt.

És Mila, aki látta a többi boldog leány arcot, újra olyasfélért érzett a szívében, mint már egyszer gyermekkorában, mikor a tanító hátra állította a lányok sorából. Az a jelenet most élesen vált ki az ő színtelen multja történetekéből. A tanító akkor azt mondta, hogy csunya, de ő megérezte: most sem mondta neki senki, — még csak nem is figyeltek reá, de ő azért megérezte rutságát, tudta, mi az: csunyanak lenni.

Odament az anyjához s kérte, hogy menjenek haza, mert ő rosszul van. Eddig soha sem hazudott anyjának, mert nem is volt szüksége a hazugságra. Most hazudott. A rutsága tanította meg hazudni.

Az apja borozóban ült, már ittas is volt, de az anyjának sem sok kedve volt a hazamenetelre. Ugyis ritkán jutnak hozzá az életben egy kis mulatsághoz.

A leány látva a jókedvüket, nem akarta megrontani, hanem ott hagyta a mulatókat s kiment a sátor elébe. Sétálni kezdett az erdő felé. Aug. elején járt az idő. A napközben felforrított levegő langyosra hűlt le s lágyan simogatta a veres Mila szegyentől piros, szeplős arcát. Az erdei virágok fűszere illata ott kőszált a levegőben. Kihordta nagyon hirtelen támadt szél a cigányzenét a sátorból.

Igy távolról úgy tetszett a leánynak, hogy több részegítő van a muzsikában, hogy megkavarja a vért az ereiben. Sohasem tetszett olyan szépnek előtte az a sokszor elverklizett keringő dallam, mely most szelideő terült el az esti levegőben.

Bent a borozóban az apja beléerőszkolt egy pohár jégbehűtött bort.

Nem volt nagyon szomjas, de azért mohón ivott. Most érezte, hogy a fejébe szállt a bor. A szíve hevesen dobogott, mintha ki akart volna ugrani a fűző páncél alól, szinte hallotta minden dobbanását.

Sovány keble mintha kidagadni készült volna a szűk ruhaderékből.

Valami soha nem érzett vágy szállotta meg lelkét, valami titokzatos, sejtelmes vágyakozás. Olyan szépnek talált maga körül mindent. Szébbnek a tánczenét, mint máskor. Edesebbnek az illatot, a levegőt.

Egy széláramlat megbontotta az erdő lombkoronáit. Beszédesebb lettek egyszerre a lombok, beszédesebb az erdő. És a leány mintha megértette volna az erdő meséjét, mely titokzatos, sejtelmes vágyakról beszélt.

Minden, minden szépnek tetszett előtt, s az ő csunyasága, — rutsága nem is jutott eszébe. Már nem is ment, futott. Haja kibomlott, ruhája szárnyai lágyan usztak utána.

Egyszere részegítő, megmámorosító zsibbadást érzett minden tagjában. Alig bírt már a lábán állani. Leült egy fa alá. Szeliden simogatta meg két tenyerével a buja, életerős pázsitot az ágaskodó fűszálakat.

És mintha valami rózsaszínű köd borult volna a szemei elé, valami édes terhet érzett a szívében, mely szinte megfosztotta, leleketétől is.

Ellankadt egészen s a másik pillanatban már végignyult a fűben és akaratlanul, valami titokzatos vágytól ösztökélve átölelte a mohos, puha fatörzset.

Nem tudna számot adni róla, miképen történt, de szomjas ajkát odatapasztotta a puha, bárszagos tönkre . . .

Én egy őszinte vallomással kezdem válaszomat. Ha a „Friss Ujság”nak a Bakonyi Samu jelölésével foglalkozó vezércikke alatt ott láttam volna a H. ur írói jegyét, akkor mélységes nyugalommal tudtam volna értékelni azt a kritikát, a mely a Bakonyi Samu személyét nem ismerve, akarja azt a politikai illem ellenére sárba rántani s a mely a Kossuth pártot a szabadelvűség ellenségének nevezi. Mert hiszen H. ur kötött marsrutával dolgozó tolla azt az anyagot formálja és formálhatja csak ki, a mit elébe tesznek s csak úgy a mint a marsruta szól.

De még az esetben is, ha H. ur nem megkötött szárnyakkal költene a Csokonai-nyomda hírlapjában, őszintének venném ki-rohanását, ha H. ur ismerné a helyi viszonyokat s a laptartókon kívül álló közönséget is.

Ő vele szemben azonban egyrészt mert tudom, hogy politikai tüze mások kövájának s aczéljának szikraiban gyul fel, és az egyik nap Münnich Aurél személyéért, másik nap Király Ferenczéért lángol, de más részt, mert rövid debreczeni működése óta Debreczent s szereplő férfait nem ismerheti, szereplési viszketegemet könnyen legyőztem és legyőzhettem volna. De én bizony azt hittem, hogy a névtelen cikkíró, a kormánypárt valamely meghibbant politikai gondolkodásu nagysága, a ki fényes nappal Bakonyi Samut ultramontánnak kereszteli s még oly pretensióval is meri ezt állítani, mintha háta mögött állana a kormánypárt józan elemének nagy tömege.

Örömmel esalódtam, s őszintén sajnálom a leczkét, amelyet a D. F. U. cikkírója ellen vesztegettem, miután őt nem tantítani, de irányítani kell.

Ezek az okok felmentenek attól is, hogy legutolsó cikkével s annak személyes izetlenségeivel a megérdemelt módon bánjak el.

Joannes.

NAPI HIREK.

Istenitiszteletek.

Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban: K. Tóth Kálmán lelk. Kistemplomban: Kovács Zsigmond s. lelk. Új templomban: Biró János s. lelk. Ispotály templomban: Diesöffy József lelk. Szegényházban: Hajdu Zsigmond püspöki titkár.

Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

Dr. Thaly Kálmán levele pártunk intéző bizottságához.

Városunk első választókerületének halhatatlan nevű és érdemű örökös képviselője intézőbizottságunkhoz: ennek a képviselőjelölésre vonatkozó újabb egyhangu határozata, illetve javaslata után a következő levelet intézte:

Tisztelt Intéző-Bizottság!

Életemnek főbűszkeségét képezendi utolsó lehelletemig ama megtisztelő bizalom, ragaszkodás és nemes barátság, melylyel a debreczeni független polgárság csekély személyem, irodalmi és közéleti szerény tevékenységem iránt oly meghatólag viseltetik. Én iparkodtam a husz év óta gondjaimra bízott mandátum tisztaságát mindenkor megőrizni s a debreczeni hírneves I-ső kerületi választó polgárait érinthetetlen becsületességgel, változatlan elvhűséggel s lelkiismeretességgel szolgálni s a nemes város és lakossága jogos érdekeit is tehetségemhez képest, mindenkoron híven előmozdítani — képviselőjük, a lángoló hazaszeretet vezércsillaga alatt. Mennyire sikerült ebbeli őszinte törekvesem? . . .

Első sorban t. választóim s azután a hazai közvélemény van hivatva megbírálni. Minden szerénységem mellett is azonban az az egy megnyugtat, hogy a letelt hoszu két évtized folyamában képviselői működéssel legalább szegényt talán nem hoztam Debreczen ősi városára!

Tisztelt Intéző Bizottság! Önök kegyes jóindulata és érdemem felett való szives elismerése újabb kitüntetéssel jutalmazott meg most engem, függetlenségi elveinek és önök s a nemes város hazafias polgárságának régi hű szolgáját, midőn auz. 28 an tartott gyűlésökben az I-ső kerület képviselői mandátumát egyhangulag újból — immar hetedszer — felajánlani méltóztattak nekem. Fogadják ez annyira megtisztelő nemes bizalmukért köszönő taviratom után e soraim által is kifejezett legforróbb háláját melyen meghatott lelkemnek!

Legmélyebb hálaérzetem ismételt kifejezése mellett hazafiu és baráti meleg üdvözléssel maradok a

Tisztelt Intézőbizottságnak

Pozsonyban, 1901. szept. 1-jén

alázatos szolgája
és hű elvtársa,
dr. Thaly Kálmán.

A harmadik Samu.

Sose haragudtunk a jó trefáért, még ha ez a mi rovásunkra mondatott vagy íródott is. A helybeli kormánypárti kis hivatalos tegnapi száma teljesítette azon ígérteit, hogy a Dr. Kardos Samu nyílt levelére vissza tér s csakugyan visszatért annyiban, hogy egy trefás cikkben nevetéssel s nevetetni akarással ütötte el az egész dolgot; igen elmésen kiszámítván, hogy Samu + Samu = 1 Samu. Kitünően mulattunk a kétségtelenül elmés trefán; de akármilyen jó viccet csinál is a két Samu esodálatos összetalálkozásár a harmadik Samu: Dr. Kardos Samu nyílt levele sokkal komolyabb és megszivlelendőbb dolgokat tartalmaz, semhogy a fölött egy kortes-izü vicczel napirendre lehetne térni. S épen ez a nagy nevetelnység mutatja azt, hogy

azért nevetnek olyan nagyon, mert nem akarják elárulni, hogy sirni szeretnének; s azért fordítják trefára a dolgot, mert a komoly válasz csak lesújtó volna rájuk nézve. A kormánypárti szabadelvűség vezetőire nézve különben jellemző, hogy egy 20 éves párttagjuk távozására csak egy pár grimacszal válaszolnak. De hát a hány ház, annyi szokás: legyen az ő izlésök szerint.

Az országban nem így fogják fel ezt a dolgot s például a „Magyar Szó”, amely pedig nem függetlenségi lap, épen erről a kilépésről következőleg referál:

Kilépés a szabadelvű pártból. Debreczenben — mint nekünk írják — dr. Kardos Samu tekintélyes ügyvéd kilépett a kormánypártból és belépett a függetlenségi és negyvennyolcas szabadelvű pártba. Ezt a cselekedetét hosszabb levélben okolja meg, elmondván, hogy az uralkodórendszer mind szabadelvű, mind nemzeti irányban busz esztendő óta nem haladást, de visszaesést jelent. Ennek illusztrálására többek közt felhozza az 1848. XX. törvényezikk végrehajthatatlanságát. A Kardos Samu kilépése egyelőre csak helyi esemény ugyan, de tartunk tőle, hogy, mert az okok másutt is ugyanazok, a debreczeni példát még másutt is sokan fogják követni.

A Magyar Szó ezen cikke nem olyan elmés ugyan, de az igazsághoz mégis csak közelebb jár, mint az ön viccze, tisztelt h a r m a d i k S a m u !

A holnapi ünnepnap

Lapunk élén közöljük pártunk felhívását a holnapi ünnepségekre, programmbeszédre; olyan napnak nézünk elé, melyet méltán nevezünk p á r t u n k ü n n e p n a p j á n a k.

Közelebbi tájékoztatás végett tudatjuk pártunk tagjaival, hogy K o s s u t h Ferencz, Dr. T h a l y Kálmán és P a p Elek a ma délután 6 órakor jövő gyorsvonattal érkeznek Debreczenbe, ez alkalommal kimegyünk ugyan kedves vendégeink elébe, de nem ez lesz a hivatalos és ünnepélyes fogadtatás hanem a holnap délutáni.

K o s s u t h Ferencz és a többi képviselők ugyanis holnap vasárnap reggel 8 órakor H.-Böszörménybe mennek kocsikon, hol a d. e. 10 órakor tartandó gyűlésen Dr. B e n e d e k János fogja programmbeszédét elmondani. Délután 3 órakor érkeznek vissza vasuton Kossuthék s ekkor lesz a hivatalos fogadtatás a hatvan-utcai vasúti állomás erőtti téren

Pártunk tagjai a pártkör új, díszes zászlója alatt vonulnak ki ez alkalommal s velök együtt a meghívott egyletek, társulatok.

Délután 4 órakor lesz pártunk nagy gyűlése a városháza udvarán, kedvezőtlen idő esetén a városháza közgyűlési termében, a mikor hallani fogjuk K o s s u t h F e r e n c z e t s i a Dr. T h a l y Kálmán beszámoló- és a Dr. B a k o n y i S a m u programmbeszédeit.

Vasárnap este 8 órakor K o s s u t h Ferencz és jelöltjeinek tiszteletére társas vacsorára gyűlnek pártunk tagjai az Angolkirálynő külön termébe, melyre előjegyzéseket még mindig elfogad a rendezőség a pártkör helyiségében. — Egy teríték ára 2 korona 60 f. ezenkívül kaphatók a jegyek

85651

dr. Fejér Ferenc ügyvédnél és lapunk szerkesztőségében.

Kossuth Ferenc és Thaly Kálmán üdvözlésére ma is kimennek pártunk intézőségének tagjai a vasúthoz s az estét együtt töltjük szeretett vendégeink körében Isten hozza őket a mi körünkbe!

Gyógyfürdő a Nagyerdőn.

Három debreczeni orvos, névszerint Dr. Balkányi Ede, Dr. Burger Péter és Dr. Altmann Béla kervényt adtak be a városi tanácshoz, hogy a tanács a nagyerdei fürdőt adja ki részükre bérbe. — A három orvos nagyszerű tervvel akarja a fürdőt gőzfürdő, hidegvízgyógyintézet és specifikus gyógyintézet átalakítani. Természetesen első sorban új és modern átalakítások, építkezések és berendezésre lenne szükség s csak aztán adnak át a fürdőt a forgalomnak. A berendezkedés, olyan volna, hogy egy-egy beteg, vagy gyengélkedő részere, akinek sós, vasas, vagy jódfürdőt kell vennie, orvosi előírás szerint a szükséges alkatrészek segítségével mesterséges uton elkészítenék a gyógyfürdőt. — Így aztán a gyógyfürdőkre szorulónak nem kellene fürdőkre menni, uti költség, zenedíjak, drága ételmezek és lakasert rengeteg pénzt áldozni, hanem megkaphatnak otthon is a vegyileg és kifogastalan gyógyfürdőket. Másik haszon lenne az érdekeltekre nézve, hogy ezt a fürdőt télen nyáron rendszeresen használhatnák, míg a legtöbb magyarországi fürdőt csak nyáron kereshetik fel. Ha maguk áldozatából építik fel a fürdőt, akkor huszonöt évre kéri szerződést. Ber fejében pedig szívesen fizetnek annyit, amennyi a nagyerdei fürdőn tíz év alatt szerzett haszonból a városnak egy évre esik. Ellenben, ha a város 25—30 ezer korona költséggel eszközli az építkezést, tizenkét évre kérinek bérletet s megfizetik a befektetési tőke 6 százalékát is. A három orvos kervényet a tanács kiadta véleményezésre a jog és pénzügyi bizottságnak, amely már a jövő héten tartandó ülésen tárgyalni fogja. Az eszmét csak pártolni lehet annál inkább, mert bizony ma nem valami nagy gondot fordít a város vezetősége a nagyerdei fürdőre.

Megvádolt tisztikar.

Nemrégén „Kaszás banda Debreczenben” czímmel ösmeretlen szerzőtől röpiratnak nevezett szennyirat jelent meg. A szennyiratban a vármegye vezető férfait rágalmozdák, vádolják. Amellett, hogy a rágalmozdák a bíróság útján keresnek orvoslast, a vármegye közönsége is elégtételt akar adni az alaptalanul megvádolmozott tisztviselőknek. Evégből Lengyel Imre h. szoboszlói járásbíró rendkívüli közgyűlés egybehívását kérte, melynek Rásó Gyula alispán helyt is adott. A rendkívüli közgyűlésre a következő meghívót bocsátotta ki:

Meghívás.

Hajduvármegye törvényhatósági bizottságának folyó 1901. évi szeptember 13-ik napján délelőtt 9 órakor Debreczenben a vármegyeház nagy termében tartandó, — főispán ur ö méltóságának folyó szeptember hó 3-án 483—1901 szám alatt több bizottsági tag kérelmére kelt rendelkezése alapján összehívott rendkívüli közgyűlésére.

Debreczen, 1901. szeptember 4.

Rásó Gyula
kir. tanácsos alispán.

Tárgyak:

I. Ha és amennyiben ezen közgyűlés

idejéig az új ország-gyűlés összehívása iránt intézkedés történék, az erre vonatkozó kegyelmes királyi leirat kihirdetése, s ennek alapján teendő intézkedés.

2. Lengyel Imre és társai vármegyei bizottsági tagoknak indítványa folytán a „Kaszás banda Hajduvármegyében” czim alatt terjesztett, a vármegye több főtisztviselőjét durván megtámadó, azokat rágalmozó és gyanúsító röpirattal való foglalkozás.

Elhunyt urinó.

Kulesár Ferencz író társunkat súlyos vesztesség érte édesanyja elhunytával. A haláláról a következő gyászjelentést vetítis: Strausz János mint férj; Kulesár János, Kulesár Ferencz és Kulesár László mint gyermekei; ifj. Kulesár János, ifj. Kulesár Ferencz és Kulesár Bandika mint unokái; Vértessy Hujnalka, mint menyő; Özv. Leganyi Edéné szül. Kulesár Zsófia mint nővér és gyermekei: Ede, Gyula, Lajos és Károly és végre Sántha Györgyné szül. Nagy Eszter gyermekével Eszterrel fadjalontól megtört szívvel tudatjuk, szeretett nőm, a legjobb anya, nagyanya, anyós, testvér és néne Strausz Jánosné sz. Kulesár Terézia asszonynak, hosszas szenvedés után, éeltének 68-ik, házasságának 41 ik évében. f. hó 6-án, reggel 8 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult porrá válандó földi részei f. hó 8-án, d. u. 3 órakor fognak a Csapó-utca 13. sz. halottas háznál, az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a róm. kath. temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre a megboldogultnak rokonait, barátait, és jó ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen. 1901. szeptember 6-án. Aldás és béke poraira.

Mi szükséges minden hölgynek?

Szép, tiszta, üde arcbőr. Ez a legkönnyebben és legbiztosabban az egész világon ismert és kedvelt Földes-féle Margit-krém használata által érhető el. E törvényesen védett arczkenőcs sem higányt, sem ölmöt nem tartalmaz, a szepiőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat kisimítja és az arcznak finom, fiatal, rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél. Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban.

LEGUJABB.

— A holnapi eseményekhez. —

Papp Elek orsz. képviselő ma délelőtt városunkba érkezett s Dr. Benedek Jánoshoz szállt, Dr. Thaly Kálmán s többi vendégeink ma esti gyors vonattal érkeznek; Kossuth Ferencz azonban csakis az éjjeli vonattal jöhet, ha váratlanul közbe jött betegsége ebben is meg nem akadályozza.

Ma délután 1 órakor ugyanis következő távirat érkezett tőle:

„Bakonyi Samu

Debreczen.

Láb és térdizületeimben csúsz oly erős, hogyha estig csodaszerű javulás nem lesz, lehetetlen felkelnem. Végtelenül sajnálom. Egész lelkemből támogatom jelöltetését a debreczeni II-ik kerületben.

Kossuth.

A főrendiház utolsó ülése.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, szeptember 7.

A képviselőházban ma tartották az utolsó ülést. Csáky Albin gróf elnökölt az ülésen, Császka György kalocsai érsek előmerését fejezte ki az elnökségnek.

A Mac Kinley elleni merénylet.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, szept. 7.

Az amerikai Egyesült-Államok elnöke, Mac Kinley ellen Buffalóban a kiállításán gyilkos merényletet követtek el. Egy ember az elnökre lőtt, a kit kétszer hasba talált. Erről a merényletről u j a b b a n a következő táviratokat kaptuk:

Budapest, szeptember 7.

Ruffaloból ujabban táviratozzák, hogy a merénylet a tömeg megakartá linchelni, de a rendőrségnek sikerült kiszabadítani s a kiállítás területéről a börtönbe vinni.

A merénylet neve N i e m a n n Frigyes, Detroitban lakik és egy hete van Bufalóban. Lengyel származású s anarchistának vallja magát.

Budapest, szeptember 7.

Ruffalói távirat jelenti: az első golyó az elnök mellcsontját találta, de visszapattant és csak kis sebet ejtett; a második golyó keresztül hatott két gyomorfalon és valószínűleg a gyomorban van. Fél 3 órakor Mac Kinleyt a kiállítási elnök Wilburne lakására vitték. Állapota elég kedvező.

Budapest, szeptember 7.

Ruffalóból távirják:

Kevéssel este 6 óra előtt Mac Kinley egyik orvosa konstataulta, hogy az elnök könnyen lélegzik és érverése is jó. Hét órakor ismét megvizsgálták s az orvosok konstataáltak, hogy a sérülések komolyak ugyan de nem okvetlen halálosak. A hasba furódott golyót még nem találták meg, de a sebet bevarrták.

Mikor az elnököt a golyó találta, Goor titkos rendőr karjaiba esett és hidegvérrel kérdezte:

— Rám löttek Goor?

A titkos rendőr felgombolta az elnök mellényét és a vér láttára ezt válaszolta:

— Tartok tőle elnök ur, hogy úgy van.

A merénylet keresztül lötte a zseb-kendőt is, amelyben a revolver elvolt rejtve. Egy másik titkos rendőr, ki pár lépésnyire állott az elnöktől, a merényletre vetette magát és a földre teperte. Ugyanekkor husz más ember is rávetette magát a merényletre, de mikor kiszabadította a rendőrség, arca össze volt marczangolva és a vértől alig látott.

Figyelmeztetés a szülékhez.

Tudomására hozzuk a t. szüléknek, hogy az ev. ref. felsőbb leányiskolánk és a vele kapcsolatos tanítónőképző intézetben használandó tankönyvek jegyzéke még véglegesen megállapítva nincs s így könyveket még ne szerezzene a növendékek számára. Minden kibocsátott könyvjegyzék a tanügyi bizottság intézkedéséig érvénytelen. Az igazgatóság.

Táncztanítási jelentés.

Alföldi Károly tánciskoláját szeptember hó 14-én megalapítja. — Beiratkozásokat elfogad bármely időben. — lakásán Péterfia-utca 2 szám saját haz.

Nyilatkozat.

Egy év óta tartó makacs gyomorbajom már a harmadik láda szolyvai víz küldeményénél rohamosan javul és étvágyam folyton növekszik.

Zih Pál, máv. hivatalnok

Tisza-Ujlak.

A szolyvai ásványvíz kitűnő üdítő ital a savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

A jegyzői tanfolyam hallgatóinak helyzete.

Szeptember 5-én Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyző ünnepélyes beszéd kíséretében — melynek minden szavából a közigazgatási tanfolyam hallgatói iránti meleg rokonszenv, nemes jóindulat és sorsuk iránti érdeklődés érzett ki. — megnyitotta a debreczeni községi közigazgatási tanfolyamot. A megnyitáson a hallgatók teljes számban tehát 103-an jelentek meg, keves kivétellel meglelt bajszos férfiak, olyik már kopasz, vagy teljesen öszbeborult fejjel.

A hallgatóság tehát meglelt komoly férfiakból áll, kinek komoly törekvésük az, hogy az eltevesztett, vagy mostoha viszony folytán el nem ért eddigi pályájukat a bizonyos existenciát ígérő községi jegyzői pályával felelőleg.

Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyző, közigazgatási tanfolyami igazgató beszédéből megértettük, hogy nagy és erős küzdelem előtt állunk, hogy tananyagunk oly nagy a mit csak erőnkkel meghaladó küzdelmes munkával hatványozott szorgalommal és csak mesés kitaras mellett leszünk képesek feldolgozni.

„Ajánlom önöknek” — mondta a többek között az igazgató — hogy a kik tehetik azok ne vállaljanak magán foglalkozást; nem pedig azért mert óriási fizikai és szellemi erőre lesz szükségük. Már pedig, ha önök 8—12 óráig delelőtti irodában 2—7-ig a tanteremben végeznek erőfeszítő munkát, a tanulásra vajmi kevés idejük marad, s a mi idejük ezenkívül marad is, kimerülve, testben és lélekben ernyedten nem lesznek képesek azt tanulásra fordítani, a mit különben jól megérdemelt pihenésre kellene fordítaniok.

Az igazgató szavát jól esett hallanunk.

Fájdalom, hogy vigasztalásunkra ez nem szolgál; mert helyzetünknek eddig magunk által sem sejtett szomorú képét tárja fel, a hallgatók három negyed része segély-

re szorult s így magán munkát vállalni kénytelen. Ezalatt tehát nem azt kell érteni, hogy ily hát talál is, mert mindeztől 19 kivételével magán munkát nem kaptak. Feltűnő az a közönyösség a mivel a hallgatók Debreczenben találkoznak. Egyedül a vármegye az a mely az 1900 évi belügyminiszteri rendelet azon részének, hogy a közigazgatási tanfolyam hallgatók, a munkaerő szaporítások alkalmával felnap díjazás mellett alkalmaztassanak készséggel teszt eléget s így támogatja is őket, míg a többi közhivatalokról ez a legjobb akarattal sem mondható el.

Az állami segélyezésről pedig keserűség nélkül nem is szólhatunk, szoros értelemben vett segélyezés nincs is.

A convictus mit az állam létesített hétfőn folyó hó 9-én nyílik meg, a hallgatók helyzetén lényegesen nem segít. Ingyenes helyek a convictusban egyáltalán nincsenek, kedvezményes helyek csak igen korlátozott számban, A kedvezményes helyek 17 korona, a nem kedvezményes helyek pedig — a melyet minden hallgató igénybe vehet — 26 korona havi díj ellenében élvezhető. Ezen díjakért ebédet és vacsorát szolgáltatnak ki. Látnivaló tehát, hogy ez nem positív segélyezés, mert ilyen magas díjak mellett a hallgatók a közös étkező helyiséget igénybe sem vehetik.

Nálunk az alföldön valamelyik nyáron öt hétig nem esett az eső. Az elviselhetlen hőségben minden növény elkezdett fonyadni, száradni.

Egyszer aztán úgy látszott, hogy esni fog, ki is mentünk a mezőre, hogy gyönyörködjünk majd a fejrissülő természetben. Esett is, de csak egy nagy ritkán, kövér meleg cseppekben. Utána a hőség még elviselhetlenebb lett. Kiváncsian szólítottunk meg egy munkás embert, a ki busan állott a kukoriczás szélén.

„Jó napot bátya, hát volt eső ugye?”
„Volt, volt, de nincs ebben köszönet, mert csak ragya ez kérem, több kárt csinál mint hasznót.”

Ez a mi sorsunk is. Az állam segély egy kis rossz akarattal szólva inkább árt nekünk, mint használ. Biztos támaszt nem nyújt s fukarkodik ott, hol áldozat készsége a legnemesebb gyümölcsöket teremne, hol magáról az állam érdekéről is szó van, hiszen a községi jegyzők kiképzése a közigazgatási szervezkedés fundamentumának sarkköve.

Társaim nevében felhívom Debreczen város hazafias közönségét, hogy a közigazgatási tanfolyam hallgatóit részesítsék jóindulatu partfogásukban s a kik tehetik, különösen a közhivatalok vezetői nyújtsanak modot arra, hogy a hallgatók a delelőtti órákban hivatalokban fél napi díjazás mellett alkalmaztassanak.

Debreczen város évente igen sokat költ kulturális czelokra, csak a színház fenntartására magára egy egész vagyont áldoz; mennyire üdvös volna, ha a város az állam segélyezéséhez legalább annyira járulna hozzá, hogy a hallgatók egyrésze teljesen ingyenes, másik része 10—12 korona díj mellett részesülhetne convictusi ellátásban.

A város költségvetése a közgyűlés előtt még nincsen, nem volna tehát nehéz ennek keretébe a tanfolyam hallgatók segélyezését célzó tervezetet beilleszteni.

Kicsiny áldozat mellett nagy és nemes elhatározása volna ez Debreczen városának.

Vajha ne volna szavam kiáltó szó a pusztában.

Becsky Dezső

közigazgatási tanfolyam hallgató.

Nyilttér.

Borivóknak, kik a bort savanyvíz-ekkel szedetik, retik vegyíteni, mindenkinek ajánljuk a

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legfinizáltabb égyvíz

SAVANYU-KUT

ajánlható. E víz közömbösíti a borsavat és az italnak felette kellemes, ingerlő mellékíz ad, annélkül, hogy a torkot fektetve festené.

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán.)

Idény április hó 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altes-i bántalmakban,

Rendelő orvos dr. Polgár Emil.

Egzszees fekvés. Intányos lakások. Jó vendéglő.

Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

Uj fogorvosi műterem.

Bethlen utca 54. sz. a. fogorvosi műtermet nyitottam. hol arany, ezüst, porcellán stb. töméseket, valamint technikai munkákat is végezek (egyes fogbetétek, gyökerekbe csapfogak, egész fogsor stb.)

Fogadok naponta d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig,

Dr. Winkler Jenő

egyetemes orvostudor fogorvos.

CSARNOK.

Nagy Napoleon császár katonája.

(Erekmann-Chatriantól.)

Fordította: Ifjabb Möricz Pál. 38.

És kaján örömmel tekintett reám, midőn látta, hogy még most sem értem tisztán a dolgot. Eközben füstkarikákat eregetett a pipájából. Már nem állhattam szó nélkül, megkérdeztem:

— Aztán mit nyerünk evvel?

— Mit nyerünk? Hát hogy mi érünk előbb Lipesebe és hogy mi támadjuk meg először a burkosokat, szólt a vén katona. Hanem erre később majd reájösz magadtól is.

Ekkor felállottam s magam is szemügyre vettem a vidéket. A nagy mocsaras rónaságot a Gruna patak és a malom csatornája metszették át. A vizenyős terület néhány kisebb halom, mintegy láncolat-szerűleg határolta. Ama hátrább hömpölygő széles folyó pedig a sergeant nevezése szerint, az Elszter folyó volt. Még a reggeli köd nem szállott föl. Majd megfordultam, a hátunk mögött ismét változott a táj. Nagy-Görschen völgyben feküdt, de kimagaslott a hegyes templomtornya. Amarebb jobbról balról öt vagy hat kisebb falut számoltam

meg. Hepehupás volt a vidék. Kaja, Eisdorf, Starzedel, Rahna, Kis-Görschen és Nagy-Görschen mind e dombok között feküsznek szétszórva. Volt módomb benne megismerni e mocsaras, vízálamos területeket, melyeken sűrűn következtek a nyárfa, fűzfa, rezgő nyárfa ligetek. Nagy-Görschen, a hol mi táboroztunk, a legközelebb esett az Elszterhez, mint az őrszem akként állott a rónaságba kitolva. A legtávolabbra eső falu pedig Kaja volt, e mögött húzódott el a Lützen és Lipese közötti országút is. A halmonkon mindenütt a mi hadosztályunk tábor-tüzei ragyogtak. Hanem azért a falvakat is ellepte a katonaság. A harmadik hadtest ezekben kvártélyoztatott el. A főhadiszállás pedig Kajában volt.

A dobosok hat órákor verték az ébresztőt. E tábori tüzek és szekerések pedig trombitaszóra ébredtek. Kezdődött a sűrűség-forgás a tábor és a falu közt. Az egyik a tüzevalót hordta, a másik a szalmát, a szénát kutatta. És kiosztották a kenyeret, a töltényeket. Mi tehát megvárjuk, míg a sereg felvonul Lipese felé. Ezért mondta sergeant Pintó, hogy mi adjuk majd az utóhadat.

Még volt öt aranytallérom. És hogy a markotányosok a faluból kiérkeztek, gondoltam egyet, hogy Klipfel meg Czebede komaknak fizetek egy kis áldomást. Ilyen ködös éjszaka után kellemes fűszer a szíverősítő. Amidőn megkínáltam, sergeant Pintó is azt mondotta, hogy a pálinka ilyenkor valóságos lelket önt a bakába.

Általában véve igen jól éreztük magunkat. Egyikünk sem sejtette, hogy e nap még micsoda iszonyúságokat érünk meg. Mindenki odavélekedett, hogy a muszkák meg a burkusok még messze járnak tőlünk. Valahol Grunabach mögött kereshetik a nyomunkat. Pedig igen jól tudják, hogy merre vagyunk. Tíz óra tájt lehetett. Souham generális a törzskarával akkor vágatott fel a dombra. De micsoda örült vágásban nyargaltak. A tábornok akkor kapta a jelentést. Én mint őrszem a fegyvergulák mögött állottam. És még mintha csak ma is látnám a szürke fejét, a fehér paszomántos nagy kalapját, amint aztán a dombtetején a hatalmas meszelató csövet előhuzta. Aztán pedig körültekintvén, nagy sebesen vissza vágatott a faluba. Eközben harsogó hangon elrendelte, hogy a dobosok verjék meg a sorakozót.

Az őrszemek bevonattak. És a sólyomtekintetű Czebede már jelezte is:

— Odalent az Elszter mentén óriási tömeg zavarog és tolong, mindamellét néhány csapatnak elég rendes a felvonulása. A mocsáron keresztül három hidat is vertek. Ezeken keresztül tolongnak az erők. Micsoda vérömlés lesz itt, ha ez mind reánk szakad.

— Hohó, szóló sergeant Pinto, magasra felágaskodván, miközben a kezét, mint egy ellenzőképpen a szeme felé emelte, Paszuly Pista legyen, ha ma csatát nem érünk. Mégis gaznáczió ez a muszka meg a burkus. Nem is gondoltam, hogy ily ügyesek, amiközben a mi fősergünk Lipese felé masirozik és több mint három mérföldnyi szélességben kiterjeszti az erejét, addig ez a csunya nép meg lám oldalt akar reánk támadni, még pedig az összes erejével hogy így két részre szakadjon a seregünk. No mégis tanultak valamit tőlünk, nem hiába hogy annyi esztendőn keresztül porozzuk őket, de ezt valóban jól ki is fundálták, a helyükben mi sem csinálhattunk volna okosabban!

— De hát aztán mink mit csinálunk? kérdezte Klipfel.

(Folyt. köv.)

Tek.

Wilhelm Ferencz

gyógyszerész urnak Neunkirchen Bécs mellett Alsó-Ausztria.

Minden reklám dícsőitese felül áll az ön nem eléggé dícsőitese Wilhelm-féle antiarthrikus, anti-rheumatikus vértisztító teája.

Már sok év óta szenvedtem rheumában és pedig igen heves fájdalommal, úgy hogy he-
tekig ágyban feküdtem és borzasztó fájdalmakat állottam ki, alváásra és étvágyra gondolnom sem lehetett, mindenféle tincturákat, kenőcsöket és fürdőket használtam, melyeknek volt ugyan valami kevés hatása, de a legközelebbi időváltásnál az idült baj, még hatalmasabban jelentkezett, annyira, hogy testi erőm láthatólag napról-napra fogyott.

Ekkor olvastam a Berliner Tagblatt-ban az ön theájáról rögtön rendeltem 3 csomagot, már az első használat után enyhítette fájdalmamat, 1 és fél év óta az előirt időközben 5 oly küldeményt kaptam és a kurát folytattam és ennek köszönhetem, hogy ma annyira helyre vagyok állítva, hogy magamat egészesen érzem, étvágyam visszatért, sőt a múlt év őszén és e tél kezdetén a szabadban, a szél és hideg daczára, fizeti dolgomat végeztem a nélkül, hogy valami fájdalomról csak sejtélemmel is bírtam.

Mind ezt t. Uram, csak önnek köszönhetem. Kívánatos volna, hogy minden szenvedő teljes bizalommal forduljon önhöz, csodás hatású theájáért, mely gyógyulást és friss életkedvet hozna nekik.

Maradtam kiváló tisztelettel

Fritz Henzel 4

mű, táj és mintafestő, posztógyár Ad. Gottlob Fiedler utóda Apatowek Kalisch mellett. — Orosz Lengyelország, 1899. Karacsonyban

Nines többé gabnaüszög

ha Numa Dupuy & Co.

vetőmagojtóját

használgják, 18 év óta a legnagyobb sikereket érték el e szer használatával. a buza valamint tengeri, zab, árpa és stb. vetemény üszög-ödsének meg-gátlásánál. Egy csomag 2 mmsza vetőmagra elegendő, ára 25 kr., kisebb csomag 1 mmhoz 13 kr.

Ovakodjunk értéketlen utazalóktól. Egyedüli elárulító hely Debreczen és vidékére

Geréby Fülöp utóda cég.

Numa Dupuy & Co. Wien VI/I. Windmühlgasse 33.

Dr. Rothschnek V. Emil
gyógyszertára az „Arany
egyszarvuhoz” Debreczenben

Sok pénzt

1000 koronáig havonta
kereshetnek (esetleg mellékereset-
ként) szolid, becsületes uton bármily
társadalmi állásu emberek
Bővebb értesítést ad „Reell
149” sz. alatt a hirdetési iroda E.
Kristoffik Innsbruck Postfach 36.

APRÓ HIRDETÉSEK.

40 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből azed-
dett minden szó 4 fillér.

Kossuth-u. 42 számú

uj emeletes ház jutányos áron eladó, esetleg egy kisebb ház vagy földbirtokkal elcsere-
lhető.

Érmelléki bor

Nagy Kágyai Kiss Albert
ur termelése, uj szállítmány érkezett. Áru-
sítja Várray János fűszerkereskedése (Rá-
kőzi) Meszena u. sarkán 1 liter 36 kr. Meg-
rendelhető nagy mennyiségben is, szállítva a termelő pénzéből.

Ebesi ártézi viz

a legjobb legegész-
segesebb üdítő ital. Kapható minden fűszer
üzletben, kávéházak és vendéglőkben. Fő-
r a k t á r : Piac-u. 7. sz.

Egy esinos uri lakás

3 szoba előszoba, konyha és hozzá tartozó
helyiségekkel Csokonai u. 5 sz. a, kiadó. —
Értekezhetni a tulajdonossal.

Számadó juhásznak

ajánlkozik nagy gazdaságba egy mostan is
ily alkalmazásban levő tapasztalt, jó bizo-
nyítványokkal rendelkező juhász számadó.

Megkeresések Szikszay Sámuel hor-
tobágyi vendéglőshöz Kovács József részére
intézendők.

Szép bajusz

nyerhető rövid időn
a híres „Hajduság-
pedró” használata által. Egy doboz 40 fillér.
Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógy-
szertárában, valamint a készítő Grósz Nagy
Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Eladó

a vágóhid mellett 3000 négy-
szögöl föld, háztelkeknek. Bő-
vebbet József kir. I. u. 47.

Jencs-féle Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártal-
matlan, és biztos szer-
szelő, pattanások,
májfoltok, bőrtka
(Miteser) és más
bőrfoltok ellen. Meg-
óvja a bőrt a meg-
repedéstől; meg-
szünteti az arcz és
kéz vörösségét. Ren-
desen használva, a
ránévos arczbőrt
simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idézi
elő az arczbőr fényességét. Ára 1 korona.
A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza
1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János” gyógyszerertárában
Budapest, II., Széna-tér.
Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszerertára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Fűszer és magkereskedés áthelyezése

Értesitem a n. é. vevőközönséget, miszerint **fűszer, csemege és magkereskedésemet f. é. november havában**, telemesen megnagyobbítva s teljesen modernül berendezve a szomszédos újonnan épült **Kardos féle házba** [Kardos és Bosznay üzletek közt]

helyezem át.

Kontsek Géza
előbb GASZNER KÁROLY.

Hirdetmény.

Alantírt esődtömeggondnok közhírré teszi, hogy a Grósz Jakab közadós esődtömegéhez tartozó s mintegy 420 holdat tevő avas felsőfalusi bérczi erdő területén a mak-koltatás bérbe kiadó. Az erdő területén a Tur vizo folyik keresztül s a felső falusi alj határral szomszédos s így legkönnyebben megközelíthető. Értekezhetni alantírt esődtömeggondnokkal Szatmáron.

Kelt Szatmárt, 1901, szept. 1.

Helmeczy József

ügyvéd.

mint Grósz Jakab esődtömegének gondnoka.

MIERT
van annyi utánzat?
MERT
a valódi Eisenstädter-féle
Linoleumpadló zománcz

a törv. bej. „vaslovag” védjeggyel a legjobb és legtartósabb padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett Az Eisenstädter-féle

Védjegy

„Vas lovag” „Linoleumpadló zománczot”
a törv. bejegyzett
„Vas lovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek
lack és festék gyára.

Kapható Debreczenben: Békés Emil, Csanak J., Félégyházi János, Fritsch Károly, Gánovszky Lajos, Geréb F. Utóda, Kontsek G., Czegedy és Polgár. Party Eerenz, Riekl József, Zelmos, Roth Antal, Sesztima Lajos, Komlósy Lajos, Térei József és Tóth Kálmán cégeknél.

Van szerencsénk a n. é.-közön séget értesíteni, hogy raktárunk

női divat osztályát

az őszi-téli idényre a legújabb

**Szines és fekete selyem
Gyapju női ruhaszövet
Flanell, mosó velez
Téli kendő, sál
Ruhadiszek és belésárakkal**

dusan felszereltük.

A Kunz József és Társa czégtől átvett árukat pedig

rendkívüli jutányos áron

árusítjuk ki.

Kiváló tisztelettel

Donogán és Somossy

Kunz József és társa utódai.

Minden külföldinél jobbak!

és olcsóbbak!

a „Debreczeni vasöntöde és géplakatosság”

aranyéremmel kitüntetett
kutszivattyui, borsajtói és szőlőzuzó gépei!

Eladás egyedül a gyártelepen:

Péterfia végén a hadházi-utcában.

20 kr.

egy kiló finom

csemege szőlő

3--4 kilós kosarakban

Szabó Lajos fiai czégnél.

Debreczen, Tisza palota.

Artézi és szivattyus kutak

furására községek, gyárak, gazdaságok és magányosok részére jutányos feltelek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kuturómester és vállalkozó, ki 15 év lefolyása alatt 200-nál több sikerült furtkutat létesített. Megrendelések címre: **Debreczen, Varga-u. 20. sz.** intézendők.

Előfizetési felhívás

VEIDMANN SHEIL
(VADÁSZLAP)

illusztrált folyóirat, mely a vadászat, halászat, lövészet és kutya tenyésztéssel foglalkozik.

A „Waidmannsheil” lap a legerterjedtebb Osztrák-Magyarországban.

Előkelő izléses kiállítás, tanulságos cikkek és pompás képek.

Negyedévre 2 korona.

Mutatványszámot kívánatra bérmentve és ingyen küld a Waidmannsheil intézősége Klagenfurtban.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Kraft-Ebing tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Weinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus Róma 1894.

congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. Kiel 1894.

Amsterdam 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896.

Tarin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1000 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer kiváló ize miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. **Uvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40** árusítatik minden gyógyszerárban.

Serravallo gyógyszerár Triesztben.